

Het oude Buitengasthuis (Pesthuis) te Amsterdam.

Egypte verzinnebeelde de pest als een rat. En zie-
daar de wetenschap, die komt verklaren, dat rat-
ten tot de meest gevaarlijke verspreiders der be-
smetting behooren tentijde van pest-epidemieën.

Merkwaardig. Maar toch niet merkwaardiger dan het feit, dat het gebouw benoorden den Overtoom, te Amsterdam: het Pesthuis. bij verreweg het grootste gedeelte van het levend geslacht beter bekend onder den naam van „het oude Buitengasthuis,” dat in de eerste helft der zeventiende eeuw naar „buyten de Stads wallen in de open lucht” vanuit het hart der stad — den Nes — werd ver-

Zóó is tot kweekbodem geworden wat als isolatieterrein werd gesticht.

Niettegenstaande de brug over den Overtoom (Pestbrug), die naar het oude Buitengasthuis leidt, in haar naam nog de herinnering levend houdt aan de oorspronkelijke bestemming van het sombere gebouw met zijn vervallen aspect, hebben de jaren een zeker geheimzinnig waas om zijn geschiedenis geweven. Men weet te vertellen, dat het in vroeger eeuwen monniken tot klooster diende. Ja zelfs heeft de ongebreidelde fantasie er

HET PESTHUIS A°. 1630.

plaatst, „vermits die siekte (de pest) voor besmettelijke en voortkruypende ten allen tyde geoordeelt is,” en dus bestemd was om een krachtig middel in de hand der stedelijke magistratuur te zijn ter bestrijding van de terecht gevreesde ziekte, ten huidigen dage een niet te onderschatten gevaar voor Amsterdam zou blijken te zijn, wanneer de pest haar intrede eens binnen haar veste mocht doen.

Want het oude Pesthuis wemelt, krioelt van de ratten. Deze dragers der pestbacil zijn er volkomen de baas. Een verdelgingspoging zou een bijna onbegonnen werk zijn.

een oud ridderslot van gemaakt, waarschijnlijk daartoe geprikkeld door de gracht rondom het gebouw.

Maar de waarheid is, dat het oude Buitengasthuis in 1630 op der Stede kosten werd gebouwd als Pesthuis, en dat het, toen in 1893 de laatste patiënten eruit werden overgebracht naar het Wilhelmina-gasthuis, nooit een andere bestemming had gehad dan ziekenverpleging, al onderging de aard der ziekten, die er in het bijzonder werden verzorgd, in den loop der jaren ook een belangrijke wijziging.

De overbrenging der pestlijdersverpleging